

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztők háborúba léte miatt a szerkesztésért felelős:
PURJESZ MÓR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2. Telefonszám 124.

ELŐFIZETÉSI ARAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " Egy óra 1 " 20

Békehangok

Friss békegalamb röppent fel a francia berkekből. Az új galamb Guesde francia miniszter, aki azt mondta, hogy három hónap alatt vége lesz a háborúnak. S ezt nem egy találmánnyal mondta, ahogy az eddigi jóváindulások történtek: neki állítólag oka van az optimizmusra. — Állítólag: ez a kérdéssel nemcsak a miniszter indoklása után gondolható oda, hanem az egész szenzációs interjú után. Furesa volna, ha minnk akarnánk a sajtót becsülni, de viszont minden malicia nélkül meg lehet állapítani, hogy a háborús hírszolgálat nem mindenben megbízható, a minnk tudvalevőleg nem egészen a sajtó az oka.

A háborús országok sajtója azt írja, a mit muszáj neki írni, a semlegesek pedig kevés kivétellel annak a nótáját huzzák, a ki jobban fizet. De meg l'art pour l'art is csinálnak szenzációk, a mik borzasztó érdekesek, de az utolsó betűig hazugságok. Tessék csak arra a sok forradalomra gondolni, aminek csak ha a fele igaz lett volna, már a világon minden dinasztia elpusztult volna. Tessék rá emlékezni, hogy az indiai alkirályt minden három hónapban leszurja valamelyik felföldi rajah s hogy Dimitriev Radkót, mielőtt helyben hagytuk volna Galiciában, kétszer akasztották fel, kétszer lötték főbe és egyszer sajtókezüleg lett öngyilkos.

Ilyen analógiák után talán nem veszi rossz néven a francia újság, mely e szenzációt szállította, ha nem vagyunk benne bizonyosak, hogy csakugyan szabott-e Guesde elvtárs terminust a háborúnak. Ami azonban nem jelenti azt, mintha lehetetlennek tartanánk, hogy a nyilatkozat megtörtént, éppen akkor, mikor a francia sajtó megint téli hadjáratra stimmel.

A franciák — ezt is olvassuk — nagy örömmel vannak Guesde nyilatkozata miatt, mert össz-

hangzónak látják a német félhivatalos ama multkori nyilatkozatával, hogy a világháború győztesei nem hódító célból, hanem kizárólag a béke biztosításáért harcolnak. Nem tudjuk, Guesde ezen az alapon látja-e közeledni a békét, — de tiltakozni kell az ellen a felfogás ellen, hogy még nincs győző és legyőzött, tehát becsülettel békét lehet kötni. Ha ezt tekintenénk békealapnak, hogy lehetne felelni Isten, ember és a történelem előtt a sok kiömlött vért? Joggal mondhatná erre a gyászba borított világ, hogy a háború előtt és a háború nélkül még inkább nem volt se győztes, se legyőzött.

Kell, hogy legyen legyőzött fél, mert enélkül a béke a jövő háború magvetése. És kell, hogy ez a legyőzött fél a másik oldalon legyen, mert aki támadott, hogy rabolhasson és hódíthasson, annak kezéből kell a fegyvert kicsavarni. Lehetetlenség földadni az eddig szerzett sikereket úgy, hogy ellenségeinket szívükben a kapzsiság mellé telepedett bosszuvágygal, meghagyjuk abban a lehetőségben, hogy új lélekzettel új háborút kezdhesse. Világtörténelmi kötelességünk utódainkat mentesíteni azoktól a borzalmaktól, melyek nekünk jutottak.

védelmet nyújtott. Amikor aztán az üldözők napok mulva e vonalhoz értek, rendkívül nehéz állások elé kerültek, amelyeket az oroszok napokig védelmeztek. Az üldözők napok mulva e vonalhoz értek, rendkívül nehéz állások elé kerültek, amelyeket az oroszok napokig védelmeztek. Az üldözők ilyen helyeken mindig nagy veszteségeket szenvedtek. Tegnap voltam a Zlota Lipa melletti állásoknál. Ezek a természetből fogva igen erősek, a folyó nagyon jó védelmi vonal. A Zlota-Lipa és Tarnopol között még hat ilyen erős védelmi vonal van és az osztrákoknak legalább három-négyszer annyi veszteséggel kell számolniuk, mint a védőseregeknek, ha ezt a területet is el akarják foglalni.

A helyzet változatlan Kisebb harcok az olasz határon

Budapest, július 14.

Orosz hadszíntér:

Általános helyzet változatlan.

Olasz hadszíntér:

Tüzérségi harcoktól és csatározásoktól eltekintve a délnyugati hadszíntéren semmi sem történt.

Höfer altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Az orosz állások Zlota-Lipánál

Amsterdam, július 14.

A „Times“ tudósítója ezeket írja lapjának a keletgalicai harcokról: A legutóbbi három napot a Lemberg-től északra levő orosz tábor főhadiszállásán töltöttem. Megszemléltem a tábor, mely a Zlota-Lipa mentén annak torkolatáig terjed. Az orosz hadsereg

e részének visszavonulása egyike volt a hadi történelem legsodálatosabb hátrésharcainak. Amikor a sereg a német-osztrák tulerő elől hátrahúzódni volt kénytelen, ez a legénység demoralizálása nélkül ment végbe és az ellenségnek halottakban és sebesültekben nagy veszteségeket okozott. Ugy látszik, az orosz hadseregek ez volt a taktikája: a csapatok gyors meneteléssel vonultak vissza egy olyan állásba, amely természetből fogva kedvező

Az olasz helyzete napról-napra komolyabb lesz

Rotterdam, július 14.

Az entente-párti „Telegraaf“ az olasz hadszíntér eseményeiről írva, konstatálja, hogy az olaszok helyzete napról-napra komolyabb lesz. Semhol sem mutatnak fel sikert. Nincsen ahhoz fogható esalódás, mint amely az ententet érte, amely az olasz beavatkozásához nagy reményeket fűzött.

Az olasz antiklerikális izgatások

Lugano, július 14.

Az antiklerikális izgatások tovább tartanak. Számos egyházfejedelmek kivételével a milanoi és ankonai egyházmegyei gyűlések elnökei is azt a kérést intézték a miniszterelnökhöz, hogy óvja meg a hazát önzetlenül szolgáló katolikusokat és a pápát egy csekély kisebbségnek szemérmetlenül gyűlöletes üzelméi ellen. A liberális

Tisztelettel értesitem a Makó és vidéke nagyrabecsült vevőközönségét, hogy a főtéren, a Sör-csarnok mellett (Ott Károly ur üzletével szemben)

cipő-üzletet nyitottam,

hol mindennemű férfi-, női- és gyermek-cipőket raktáron tartok, valamint megrendeléseket is elfogadok.

Alapvetem pontos és szolid kiszolgálás!

Előre is megköszönve a n. é. közönség becses pártfogását, maradok kiváló tisztelettel:

Egy ügyes leányt felveszek.

BERLINER MANÓ.

lapok kommentár nélkül közlik a katolikusok tiltakozását. A katonai lapok készségesen kiállítják a katolikusoknak és a klérusnak a bizonyítványt arról, hogy a választ és hazát ugyanazon buzgósággal szolgálják.

Az olasz veszteségek

Lugano, július 14.

Az utóbbi napokban már az olasz lapok is gyakorta emlékeznek meg magas olasz tisztek elcsesztéséről. Így a „Corriere della Sera” csak egyetlen számában jelenti, hogy Galli és Anchisi alezredek és Rovera gyalogsági őrnagy a harctéren halt meg.

Légi támadások Ujvidék és Pétervárad ellen

Ujvidék, július 14.

A Szerbiában levő francia repülők egy hét óta naponta légi támadást kísérelnek meg Ujvidék és Pétervárad ellen. Pénteken három repülőgép jelent meg a Duna fölött, ahonnan nagy magasságból több bombát dobtak le. Az egyik ellenséges bomba a vasuti hídtól keletre, a másik pedig nyugatra mintegy harminc méternyi távolságra, a Dunába esett. Egy harmadik bomba az ujvidéki oldalon nagy rakás üres söröshordó közé esett, amelynek egy részét elpusztította. Az ellenséges repülőgépek megjelenésére pétervárad repülőosztályunk több gépe a magasba emelkedett és megtámadta a francia gépeket. Az ellenséges repülők repülőink támadására dél felé menekültek, egyiküket azonban egyik repülőgépünk a Fruska-Gora tájékán lelőtte.

Csanádmegye a mult hóban

Az alispán havi jelentése

Csanádvármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt tartotta meg Hervay István alispán elnöklésével július havi rendes ülését, melyen az alispán az aratási munkálatok biztosságáról a következőleg számolt be:

Az elmúlt hó közigazgatását a közleg aratási munkálatok zavartalan lebonyolításának nagyfontosságú kérdése dominálta. A férfi munkaerőknek a hadviselés céljaira történt elvonása kétszeres fontosságúvá tette az idén eme munkálatok kérdését, nem lévén előre teljes pontossággal megállapítható, vajjon biztosítható-e az aratás zavartalan menete s a munkaerő hiánya nem jár-e esetleg végzetes következményekkel. Annál is inkább érdekelte a közönséget a hatóság részéről várt és nyújtandó támogatás mikéntje, mivel a termés előreláthatóan jónak ígérkezett s bő hasznot a reája fordított munkáért. Előrelátva azt, hogy nehézségekkel kell küzdenünk, az elmúlt hó folyamán két ízben tartottam értekezletet a

járások vezetőivel s a vármegyei gazdasági egyesület tisztikarával, hogy számításba vegyük az összes eshetőségeket s az igénybe vehető segélyforrásokat. Kétségen kívül álló volt az, hogy idegen munkaerők akciójába vonása nélkül a termés betakarítható ezúttal nem lesz, oly nagy hiány mutatkozott a férfi munkaerőben s ezért már a hó elején megtettem a szükséges lépéseket orosz hadifoglyok kiadására végett. A foglyok kiutalása végett a temesvári katonai parancsnoksághoz kellett fordulnom, a mely a kérések közvetítésére illetékes hatóságul volt kijelölve. Az ígéretet, a melyet a személyes közbenjárásra kaptam, az volt, hogy az igényelt hadifoglyok június hó 29-ére megérkeznek. Ezen ígérettel ellentétesen azonban az aratás megkezdődött anélkül, hogy a várva-várt foglyomunkások megérkeztek volna, a mi a munkáhiány miatt előállott gazdasági zavarok mellett nagyfokú aggodalmat keltett a miatt is, hogy a megígért foglyomunkások egyáltalán nem fognak megjelenni. Ezt a gyanút, illetve pesszimistikus feltevést támogatta ama felsőbb helyről jövő kijelentés is, hogy a foglyomunkások iránt a legutóbbi időben tanúsított kereslet oly nagy mértékű volt, a mi lehetetlenné tette az összes igények kielégítését s így a későbbi folyamodóknak el kell készülvén lenniök arra, hogy más módon kell gondoskodniök az aratás biztosításáról. A hó végével tényleg még a legnagyobb bizalmatlanság uralkodott, noha az alispáni hivatal minduntalan sürgette az illetékes hatóságokat, több ízben fordult a miniszteriumhoz, felhívva figyelmét a késedelemről származó veszélyekre. Az elmúlt hó folyamán mindössze még a püspöki uradalom jutott internált szerb nemzetiségű aratókhoz, kiknek munkája és magaviselete ellen eddig kifogás nem fordult elő.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Jul. 15. Csütörtök Róm. kath. és Protest. Henrik Görög-orosz jul. 2. B. Assz. Nap kel 4 óra 17 percek, nyugszik 7 óra 53 percek.

Időjárás. Helyenkint zivataros esők és egyelőre lényegtelen hőváltozás várható. Sürgönyprognózis: Elvéte csapadék, zivatark, meleg. Déli hőmérséklet 26,8 Celsius.

Csanádmegye adóbeszolgáltatása a mult hóban. Tokody Viktor kir. pénzügyigazgató a vármegye közigazgatási bizottságának mai ülésén részletes jelentést terjesztett elő az adókövetési munkálatokról és a vármegyének mult havi adóbeszolgáltatásáról. Jelentette ugyanis a pénzügyigazgató, hogy a III. osztályu kereseti adó kivetése céljából tartandó póttárgyalásokat a hó második felében fogják Makó városában megtartani, minthogy az adókövetési javaslatok már elkészültek. A nagylaki és battonyai kerületre vonatkozólag ez a kivetés már megtörtént. Az I. és II. osztályu kereseti adó kivetése most van folyamatban. A

mult havi adóbeszolgáltatásról jelentette a pénzügyigazgató, hogy egyenes adóban a mult hóban befolyt 43.353 korona, míg a mult év ugyanezen hónapjában 42.356 korona, tehát itt az emelkedés 997 korona. Szembetűnő az emelkedés a fogyasztási és italadónál, mert ebből a mult hóban befolyt 745.485 korona, a mult év ugyanezen hónapjában pedig 558.325 korona, így ez évben ennél az adónemnél az emelkedés 187.160 korona. Többet mutatkozik a vizszabályozási járulékok beszolgáltatásánál, mert ebből a mult hóban befolyt 6471 korona, az előző év ugyanezen hónapjában 4311 kor., így az emelkedés itt 2160 korona. Visszaesés csak a hadmentességi díj, bélyeg és jogilleték és az italmérési illeték beszolgáltatásánál mutatkozik.

Felemelt szolgabírói utiatalányok. A belügyminiszter ma rendeletet küldött le a vármegye alispánjához, melyben tudatja, hogy tekintettel arra a körülményre, hogy a főszolgabíráknak a háborus idők miatt többet utazniok, azoknak uti átalányát 700 koronával felemelte.

Kiutalt nyugdíjak. A belügyminiszter ma leiratot intézett a vármegyéhez, melyben tudatja, hogy folyósította Urmósvy Kálmán és Alexy Sándor elhunyt közszégi orvosok nyugdíját, továbbá a nyugalomba vonult Rosenberg Soma dr. kevermési orvosát.

A holnapi, csütörtöki bevonulás. Július 15-én, azaz csütörtökön be kell vonulni az 1896. évben születetteknek, tehát a 19 éves népfelkelőknek. Ezekre ez a nap az első behívás napja. Azonkívül július 15-én be kell vonulni azoknak is, akiket a népfelkelési és hadiszolgáltatási törvény alapján mint munkásokat, kocsisokat már igénybe vettek, de közben a szolgálat alól elbocsátottak. Ezek azonban csak az esetben tartoznak most július 15-én bevonulni, ha ez évben valamelyik népfelkelő szemlén vagy utóbeutató szemlén népfelkelési fegyveres szolgálatra alkalmas osztályozást nyertek. Végül most július 15-én még azoknak is be kell vonulni, akiket bárminemű önkéntes belépés folytán már besoroztak. Ezeknél azonban számitáson kívül esik az a körülmény, hogy melyik születési évfolyamba tartoznak. Eddig az volt a terv, hogy most, július 15-én még be fognak vonulni az 1878-1890, az 1892., 1893., 1894. évfolyamokból, tehát a 26-35-ig, továbbá a 23, 24, 25 évesekből azok is, akik a január 16-iki, február 15-iki és a március 15-iki tömeges bevonulás alól valami oknál fogva elmaradtak. Most ez változást szenved és ezen említett 23, 24, 25 és 26-tól 35-ig bevonulásra köteles, de még be nem vonult népfelkelőknek csak augusztus 15-ére kell majd bevonulniok.

Levél a lövészárokból. Benák Vendel makói kovácsmestertől, ki a 23-ik honvédezdredben szolgál, szerkesztőségünk címére a következő levelezőlap érkezett!

Kelt a galíciai lövészárokból, 1915. július 3-án.

Mélyen tisztelt Szerkesztő ur!

Kérném lapjában megírni a makói népek, hogy a jövőbe egész bizodalommal nézhetnek,

mert a muszkák úgy menekülnek mi, honvédek elől, hogy nem tudjuk őket követni elég gyorsan, pedig úgy beássák magukat a földbe, hogy csak szuronyheggyel lehet őket ki-vern, ahhoz pedig kitűnően ért a honvéd, különösen a 23-ik honvédegyalozezred. A németek elneveztek bennünket „sturm regiment”-nek, de meg is mutatjuk a világnak, hogy mi az a magyar, különösen az atyuskának. Maradtam örökké hive, Benák Vendel kovácsmester.

Tíz hónap óta nem adott életjelt magáról. Orvendetes levél érkezett ma Makóra a Kelemen-híd mellett levő Fülemüle-utca egyik szegényes házikójába. Irta pedig e levelet Dombi Istvánnak József nevű katona fia, ki már 10 hónapja nem adott magáról életjelt. Ma aztán Szibériának Nertschink nevű városából német nyelvű levelezőlapon tudatja szüleiével, hogy ő hadifogoly és jól érzi magát. — Hasonló levelet írt Szalái Károly makói ember is feleségének, ki már szintén régebben nem adott életjelt magáról. Most ő is Szibériából tudatja, hogy orosz fogoly és jól érzi magát.

Felhívás. Alulírott igazgatóság felhívja mindazokat, kik a makói állami főgimnáziumban tettek érettségi vizsgálatot vagy az 1914-15-ik tanévben az intézet növendékei voltak és bármilyen minőségben hadbavonultak, hogy areképjüket küldjék be dr. Gonda József főgimnáziumi tanárhoz és ugyanőt értesítsék a bevonulásukkal kapcsolatos minden körülményről. (Előlépés, kitüntetés, sebesülés, fegyvernem és beosztás stb.) A gimnázium igazgatósága a bevonultak areképeinek összegyűjtését és a hazáért hősi halált haltak emlékének méltó megjelölését tervezi, azért kéri a bevonultaknak ugy hozzá tartozóit, mint barátait, hogy a nemes cél érdekében legyenek mindenben segítségére. A makói állami főgimnázium igazgatósága.

Szabóiparosok figyelmebe. Felkérem a katonai munkákra jelentkező szabókat, hogy 15-én délután 5 órakor az Ipartestületnél fontos megbeszélés végett jelenjenek meg. Az elnökseg.

Olcsobb lesz a petróleum. Mióta a háboru kitört, tudvalevőleg minden elképzelhető közszükségleti cikk drágább lett. A minden nap szükségelt áruk közé tartozik a petróleum is. Ennek az ára több okból emelkedett. Először, mert a petróleum források nemrég még orosz uralom alatt lévő Galiciában voltak. Ezenkívül lelkiismeretlen üzerek, akik minden árban összevásárolták a hordókat, fokozták a drágaságot. A helyzet ma már sok reménységet kecsegtet és bizonyos, hogy az árak hamarosan redukálódni fognak. A petróleum rövidesen olcsóbb lesz. A boryslawi, drohobyci és tustanovicei telepen valóságos petróleum-szüretelés folyik. A nyersolaj ki-termelése és finomítása megkezdődött és az eddigi kilátások szerint minden reményünk meg lehet arra, hogy a kellő intézkedések és azoknak precíz végrehajtása mellett piacunk nem fog hiányt szenvedni petróleumban.

A térképek és képeslapok terjesztésének korlátozása. A hivatalos lap mai száma közli a

minisztérium legújabb rendeletét az egyes térképek, utikönyvek, képeslevelezőlapok és ábrázolatok terjesztésének a korlátozása tárgyában. A rendelet szerint tilos az ő felsége uralkodása alatt álló országok, Németország vagy a török birodalom területéről olyan térképeket árusítani, forgalomba hozni, amelyek 1:50.000, vagy ennél nagyobb léptékméretű katonai országfelvételek kiadványai, tilos továbbá terjesztetni az olyan képeslapokat és ábrázolatokat, amelyek katonai szempontból fontos tárgyakat olyan részletesen és könnyen felismerhetően tüntetnek fel, hogy a kémkedést megkönnyítik. Ilyen tárgyaknak tekintendők: a vasutak és üzemi berendezések, katonai épületek és telepek, hidak, viaduktok és vízvezetékek. Aki a rendeletet megszegi, azt két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetik.

Ivangorod és Varsó ostroma elháríthatatlan

Zürich, július 14.

A „Neutrale Tagesanzeigernek” jelentik a keleti frontról: Az általános helyzet ugyan még eldöntetlen a galíciai és lengyel hadszíntéren, de már nem lehet kételkedni azon, hogy a végső eredmény a szövetséges hadseregekre nézve lesz kedvező. Az oroszok állítólag 300.000 főnyi új tartalékot vetettek a reménytelen küzdelembe. Az orosz részről Párisba érkezett jelentésekből kiderül, hogy komolyan elő akarják készíteni az orosz és francia közvéleményt arra, hogy Ivangorod és Varsó ostroma elkerülhetetlen.

A szerb akció Albániában

Berlin, július 14.

Jovanovics szerb követ kijelentette, hogy Szerbiának albániai akciója vége felé közeledik. Célja csak az volt, hogy a határt az Ausztria-Magyarország és Törökország részéről szervezett betörés ellen megóvják.

Levegőbe röppül szerb uszályhajók

Bkarest, július 14.

A „Dimineaca” jelenti egy külön kiadásában, hogy tegnap este Cernavodában egy benzin- és egy petróleum-uszályhajó a levegőbe röppült. Mindkét uszályhajó Szerbiába igyekezett és husz waggon benzint és ötvenkét waggon petróleumot szállítottak. A benzin-uszály kapitánya és egy hajós meghalt.

Egy használt kerékpár eladó. Értékezni VÁRADI LAJOSNÁL, a postahivatalban.

A második hadi kölcsön

Mennyi hadi kölcsönt jegyezt a vármegye?

Ismeretes, hogy Csanádmegye a hadi kölcsön jegyzésében jobban kivette részét, melyről a közigazgatási bizottságnak mai ülésén számolt be a vármegye alispánja. Jelentette pedig az alispán, hogy az összes jegyzés 5.595.139,20 koronát tett ki, amelyből Makó városára 1.966.274 (készpénz 678.500 korona betét, 1.287.774,50 korona) esik, a központi járásra 910.100 korona, a nagylaki járásra 1.155.250 korona, a battonyai járásra 866.305 korona, a kovácsázai járásra 797.209,70 korona. A jegyzés mértéke az egyes községek között a következőképpen oszlik meg:

I. Központi járás: Apátfalva község 231600 K (készpénz 155600 betét 76000 K). 2. Csanádalberti község 42100 K (készpénz 40700 K, betét 1400 K). 3. Ambrózfalva község 52000 K (készpénz 14910 K, betét 37090 K). 4. Földéak község 203200 K (készpénz 128216 K, betét 7498340 K). 5. Királyhegyes község 61200 K (készpénz 49400 K, betét 11800 K). 6. Magyarsanád község 53900 K (készpénz 20200 K, betét 33700 K). 7. Nagymajláth község 52650 K (készpénz 30800 K, betét 21850 K). 8. Pityvaros község 43850 K (készpénz 28000 K, betét 15850 K). 9. Püspöktele község 102000 K (készpénz 83700 K, betét 18300 K). Az összesen 910100 koronát tevő jegyzésből 664160 korona készpénz s 245940 korona betét.

II. Nagylaki járás: 1. Nagylak község 546950 K (készpénz 368650 K, betét 137800 K). 2. Sajtény község 90500 K (készpénz 67500 K, betét 23000 K). 3. Kővegy község 22900 K (készpénz 17550 K, betét 4350 K). 4. Csanádpalota község 494900 K (készpénz 208072 K, betét 286828 K). Az összesen 1155250 koronát tevő jegyzésből 661772 K készpénz s 451978 K a betét.

III. Battonyai járás: 1. Battonya község 142000 K (készpénz 71900 kor. betét), 2. Tornya község 90000 kor., (46000 kor. készpénz, 44000 kor. betét), 3. Dombegyháza község 59505 kor., (készpénz 9355, betét 50150 kor.) 4. Kevermes község 360000 kor., készpénz 117500 kor., betét 242500 kor. 5. Kisiratos község 81250 kor., készpénz 74250 kor., betét 700 kor. 6. Mezőhegyes község 133550 kor., készpénz 33350 kor., betét 100200 kor. Az összesen 866305 koronát tevő jegyzésből készpénz 350555 korona, betét 515750 kor.

IV. Kovácsázai járás: 1. Mezőkovácsháza község 109200 kor., készpénz 76600 kor., betét 32600 kor. 2. Ref-Kovácsháza község 48000 kor., készpénz 44000, betét 4000 kor. 3. Végegyháza község 17189 70 kor., készpénz 13495 60 kor., betét 1694.10 kor. 4. Nagybánhegyes 81300 kor., mind készpénz. 5. Magyarbánhegyes község 187100 kor., készpénz 81200, betét 105900 kor. 6. Kunágotka község 135200 kor., készpénz 91000 kor., betét 44200 kor. 7. Dombiratos község 20500 kor., készpénz 3000 kor., betét 17500 kor. 8.

Csanádapáca község 985200 kor., készpénz 96020 kor., betét 2500 kor. Az összesen 797209,70 korona jegyzésből 488815,60 korona készpénz s 208394,10 korona a betét.

Örvendetes dolog, hogy a második hadikölcsön jegyzés igen nagy mértékben mozgatta meg a rejtve heverő készpénzt, a mi kitűnik abból is, hogy az öt milliót meghaladó jegyzésből 2.843,802,60 korona volt a készpénz.

Hereföld 100 hold kiadó Iritz Miksánál.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(950

103. fejezet.

Márta halála.

— Korbay urtól akart kegyedre vonatkozólag felvilágosítást kérni. Ez az ur ugyanis váratlanul elutazott.

— Borzasztó! csapta össze kezét Márta. Ismét ott vagyunk, ahol voltunk! Ismét tengerek és sok mértöldnyi távolságok választanak el bennünket egymástól! De mondja csak Beppo, miért ment Piétró Párisba?

— Azért kérem, mert édes atyja levelet kapott, melyben valaki arról tudósította, hogy kegyedet Lyonon át Párisba viszik.

— Istenem, Istenem! zokogott Márta, ez is bizonyára annak a gonosz Szappanosnak a műve volt. Itt azonban nekem már nincs maradásom! Menekülnöm kell innét.

— De miért? Itt vagyok én!

— Nem, nem Beppo! Meg vagyok ugyan győződve, hogy maga igen jóra való fiú, de magánál nem maradhatok. Mit szólna a világ? Haza megyek anyámhoz Budapestre, ki bizonyára tárt karokkal fogad.

— Igen ám, kisasszony, de van-e pénze?

— Fájdelem ninesen!

— Akkor hát be kell várnia édes atyját, vagy legalább is Piétrót.

— Nem, nem! kiáltá Márta. Itt semmi esetre sem maradhatok Szappanos miatt. Ez az ördög megtudná, hogy itt vagyok akkor végem lenne.

— De hiszen, csak ide merje betenni a lábát! mondá Beppo fenyegetőleg.

— De más okból sem maradhatok itt. Morelló hercege kezemért ostromol, szintugy Del-Monte gróf is. De én egyiküket sem szeretem.

— Hallja-e kisasszony, kegyednek igazán óriási szerencséje van. A legelőkelőbb férfiak bomolnak utána. Tudja-e, hogy az öreg hercegek ifjabbik fia is kegyedért téri magát?

— Ki az?

— Robertó herceg!

— Oh, akkor ez egy okkal több, hogy mielőbb elmenjek innét! mondá Márta.

(Folyt. köv.)

„JUTA“

lisztes zsákot 150 fillérért, korpás zsákot 100 fillérért vesz darabonként a Zeidler Rudolf és Tsai gőzmalom és jéggyár részv.

Ujságárusokat

felvesz e lap kiadóhivatala.

ORVOSOK

Igazolják, mint legítimább köhögés elleni szert a:

Kaiser-féle Mell-Karamellák
a „3 fenyővel”

Milliók használják

Köhögés

rekedtség, elnyálkásodás, hurut, számarhurut ellen és különösen meghűlés ellen, mely miatt minden harcosnak nélkülözhetetlen. 6100 orvosi és más egyen igazolja a biztos sikerét ezen étvágy gerjesztő és kellemes cukorkáknak. Csomagja 20 és 40 fillér, doboza 60 fillér, hadi csomagolásban 30 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

Elismert legjobb motorok!

Világhírű eredeti „Körting” Diesel motorok

Szivőgáz és benzinmotorok. :: Cséplőgarnitúrák benzin és nyersolajlokomobillal. Benzin-magánjárók. Meglepető újdonság! Nyersolajmotorok keresztfejvezetékekkel.

Gellért Ignác és Társa mőrnöki iroda
Budapest, V. Koháry-utca 4. szám.
Saját ördökében körjelmű tanuló árajánlatot
Legmészebbmenő jótállás!
Kedvező fizetési feltételek!

Házvezetésben ügyes

gazdasszony

felvétetik. Bővebb információ nyerhető a kiadóhivatalban.

**A Korzó-szálloda
és vendéglő
kedvező árban
eladó.**

Állítsa meg

a rikkancsot és
kérjen tőle egy
„Makói Független Ujság”-
ot, megtalálja
benne amire szük-
ségsége van.

Magyar állami cséplőgépeket, kévekötős aratógépeket,

fűkaszalógépeket és lógereblyéket,
amerikai manilla és marokrakó zsi-
neget, vízmentes ponyvákat és zsá-
kokat, gépkendőket és towotthe ke-
nőseket szállít a legjobb minőségben
Güick Samu, Makón.

**HERE SZÉNA és MAR-
HANAK** való, valamint
herés árpa-szalma
kapható **IRITZ MIK-
SÁVAL** olcsó árban.

POOR ENDRE

gyógyászattól kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyógyászattól kapható Makón
szépség és higiénia kedő ár-
talmatlan szer, szelíd, málfolt,
ar- és kézverősség és más
tenetű bőrféltől való ellen

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajlító szer.

Ára: Vilma krém 1 korona.
Vilma hajpor 1 korona. Vilma
szappan 70 fill. Hajlító 1 ko-
rona. Gyógyászattól kapható Makón.

Ha sikeresen akar hirdetni, hirdessen

A „MAKÓIFÜGGETLEN UJSÁG”-ba.

Lábápoláshoz! Izzadás ellen!

A mostani világháboruban a nagy fá-
radalmak között harcosaink áldása

1 tubus **Pára-pasta** 1 tubus
1-50 1-50

megkönnyebbíti a gyaloglást, megszünteti a test
(láb és kéz) izzadását, megakadályozza a bőrke-
ményedés képződését és bevált óvszer az összes
bolhák tetvek és egyéb férgek ellen

Kapható Makón:

Popper Gyula drogeriajában, **Fötér.**
Tábori postacseomagban küldhető.

A fogak hófehérségét, tisztaságát, csak úgy érhetjük el, ha
állandóan használjuk a kipróbált és jónak bizonyult valódi:

Ideál-fogkrémet. A szájnak és fogaknak kellemet-
lenségeit és számtalan betegséget
megszünteti a **KUDAR-féle**

antiseptikus és aromatikus fog- és szájviz.

A kéznek finomságát, bársonyszerűségét rövid idő múlva elér-
hetjük, ha az **Ideál-kézfinomítót** használjuk!

Az arcon levő pattanásokat, foltokat eltávolíthatjuk, ha ok-
szerű kezelés mellett az **Ideál-arckenőcsőt** használjuk!

Végül az arcnak üdőségét, szépségét, fiatalságát csak úgy
érhetjük el, ha

**Ideál-krémet, Ideál-tejet, Ideál-tejkrémet,
Ideál-poudert, Ideál-szappant**

használunk. — Mindezen kitűnő készítmények törvényes véd-
jeggyel vannak **KUDAR LAJOS** ujbárosi gyógyszer-tá-
ellátva — és rában szerezhethők be.

Telefon-szám: 68.

Telefon-szám: 68.

Mindenki örül, mert

napról-napra megújuló győzelmeink csak örömmel tölt-
hetnek el mindenkit. Mindennap egy lépéssel közelebb
jutunk a nagy háboru befejezéséhez és mindennap egy
lépéssel közelebb ahhoz, hogy a nagy munka
megjelenhessen. Kiadóhivatalunk nagy súlyt
helyez arra, hogy

kifogástalan,
izléses munka

legyen, mit csak úgy érhetünk el és csak úgy
lesz értékes mindenki előtt a munka, ha azt hőse-
ink arcképeinek száza díszítik. Mindenki ösmerje tehát
kötelességének hozzátartozója arcképét elhelyeztetni a
hősök arckép-albumában, mert egy hősnünk arcképének
sem szabad hiányozni ebből a díszes albumból.

Még mindig fogadunk el fényképeket!